

regatov, ki bodo pred-
italijanske mladince in
študente, ki se bodo
mladinskega festi-
11. avgusta v Moskvi.
acije se bo ob 19. uri
med katerimi bo tudi

KULTURA IN ZNANOST

Moskva z radostjo pričakuje svojih 30.000 gostov

Prpriave kitajske mladine Italijanske osebnosti na Festivalu

Teden dni bo v Moskvi slovesna in praznična atmosfera VI. svetovnega festivala mladih in študentov za mir in prijateljstvo. Za dva tedna mladina — 30.000 mladincev — gostov bo v Moskvi. V tih zadnjih dneh se pripravljajo na prihajajoče goste, okrašena kot mlada nevesta, sprejemena v en sam cvetoči vrt.

V teh zadnjih dneh se pripravljajo na prihajajoče goste, okrašena kot mlada nevesta, sprejemena v en sam cvetoči vrt.

V znaku miru in prijateljstva

Vsak narod izraža svoje skrb, žalosti in veselje s pesmijo in tudi s posebnimi plastičnimi in ritmičnimi kretnjami, v svojih starodavnih plesih, ki jih povečini še danes gojijo v čuva. Folklorna umetnost narodov sveta je neizmerno bogata in različna in nudi gledalcem velik užitek ter možnost proučevanja značilnosti vsakega posameznega naroda. Tudi v Moskvi bo dal možnost občudovati narodne ples iz najrazličnejših dežel in jih med seboj primerjati. Tudi to bo prispevek k boljšemu medsebojnemu spoznavanju v miru in prijateljstvu. Na našem posnetku: folklorna skupina iz Tagikistana

Novi avtomobil "Fiat 500"

Pred kratkim je tovarna Fiat iz Torino dala v promet nov tip malega avtomobila "Fiat 500". Dimenzije novega avtomobila so nekoliko manjše od njegovega prednika "Fiat 600": krajši je za 27 cm, ožji za 2,5, nižji pa za 8 cm. Razen tega tehta tudi približno za 80 kg manj. Njegova maksimalna hitrost je 85 km na uro, poraba pa 4,5 litra bencina na 100 km.

"Fiat 500" ima 4-takten motor z dvema cilindroma in zračnim hlajenjem. Zlasti so pri novem tipu avtomobila izpopolnjene zavore. Avtomobil je dvo sedečen, vendar je zadaj dovolj prostora za prtljago ali za sedišče.

Planinšek v Ljubljani

Na ljubljanskem festivalu, ki je sedaj v teku, je sodeloval tudi tržaški rojak Attilio Planinšek, mladi tenorist, ki se je že pred nekaj leti močno uveljavil na prireditvah na tržaškem gradu. Planinšek je študiral pri slavni italijanski pevki Toti del Monte in je veljal za njenega najboljšega učenca.

Kot smo izvedeli iz ljubljanskega tiska, je Planinšek podpisal za upravo ljubljanske Opere angažuma za dve leti. Istočasno je poudaril, da je to dokajšnja pridobitev za Ljubljano.

Festival v Karlovih Varih

Po tradicionalnem filmskem festivalu, ki je sedaj v teku v Karlovih Varih na Češkem, bo sledil delavski filmski festival, ki bo trajal dva tedna. Omenjenega festivala se bo udeležila tudi Jugoslavija, katere se bo predstavila s filmom "Ne obračaj se, sinko!".

250-letnica rojstva velikega italijanskega komediografa

CARLO GOLDONI

Iz lista "Slovenski poročevalci" povzamemo članek o Carlu Goldoniju, čigar 250-letnica rojstva praznuje ljeta leto. Smatrali smo za pravilno, da ta članek posredujemo tudi našim bralcem, saj jih bo seznanil s pomembnim delom Goldonija s posebnim ozirom na prilike na slovenskem kulturnem področju.

Italija praznuje v letošnjem letu kulturni praznik posebnega pomena, ki ga je po njej preživel tudi ves kulturni svet: 250-letnica rojstva največjega komediografa Carla Goldonija. Slavenost za to priložnost so se začele v rojstnem kraju Goldonijem v Benetkah že februarja, nadaljevala pa se bodo skoraj vse leto. Na festivalu v Benetkah je prav te dni gostovala Drama Hrvatskega narodnega kazališa iz Zagreba. Odmeve Goldonijeve proslave sprejema tudi kulturna Slovenija, se posebej pa je italijanski konzul v Kopru organiziral prazno visoke obletnice Goldonijevega rojstva v obmorskih mestih Koper, Pulj in Reka, kjer je tudi gostovala Baveška igralska skupina z uprizoritvijo Goldonijeve komedije "Sior Todero Brontolono".

Carlo Goldoni se je rodil 25. februarja 1707 v Benetkah, za doktorja prava pa je promoviral v Padovi. Kljub svojim pravnim študijem pa se je Goldoni mnogo več posvečal igrstvu in se pri raznih italijanskih igralskih potujočih družinah pokzal kot dober igravec in je s temi družinami prepotoval po vsej Italiji. Napolad se je nekoliko ustavil in je v svojem stalnem bivališču v Benetkah začel pisati komedije, librete in burke, ki so kmalu osvojile domačo in domala vsa evropska gledališča. Komediografova plovorina je bila velika, napisal je več kot 200 del, od katerih so se zlasti njegova ljudska odraška dela do danes obdržala na gledaliških deskah skoraj vseh kulturnih narodov, da ne omenjamo tistih opernih skladb, katerih libreto si je vzel snov iz Goldonijevih komedij. Zlati leta svojega življenja je Goldoni preživel na dvoru francoskega kralja v Parizu in pisal od tod tudi v francoščini, poleg komedij zlasti svoje spomine. Napolad bi bil skoraj umrl od gladi (7. februarja 1793) vendar mu je mlada francoska meščanska revolucija priznala njegove zasluge.

Slovenstvozgodovinski in gledališki pomen Goldonija je v tem, da je v svojem času prelomil z navadami tako imenovane "commedia dell'arte", katere posebnost je bila, da nje pisatelji niso dočela napisali burke, ki so si jo zasnovali, temveč so snov le skicirali. Že

naprej določene osebe burke (n. pr. Arlecine, Brighella, Pantalone itd.) niso imele predpisane celotnega besedila, temveč so igralci teh oseb lahko svobodno improvizirali. Iz te samovoljnosti, ki jo je pripisoval igralcem "commedia dell'arte", so sledila med drugim vsa stranpota sodobnega laškega gledališča s poudarjenimi improviziranimi izlami. Goldoni je sicer v svojih komedijah ohranil tudi imenoma te stalne tipe, zaradi natančno določenega besedila svojih del pa ni dopuščal igralcem nobene prekomerne tekstone samovoljnosti, razen dovoljenega igralskega izraza in celotne odraške podobe igrane komedijske osebe. Mimo tega so Goldonijeve komedije povečini očitovali svojški slovenski realizem, ki je Goldonija po eni strani sicer zapletel v hude literarne boje, po drugi strani pa dal pretežni večini njegovih najboljših odraških del tisto ljudskost, ki je že splošna priljubljenost njegovega dela v Italiji, pozneje pa po vsej Evropi in nič manj v Sloveniji.

Ljubljana je bila v Goldonijem času važna gledališka postojanka za vse potujoče igralske družbe, ki so bodisi hitele čez naše kraje na sever, bodisi prihajale iz bližnje Italije gostovat prav k nam. Raziskovalci naše gledališke preteklosti so dognali, da so prav pred 200 leti v Ljubljani (1737) italijanski operisti uprizorili dve operi italijanskega skladatelja Baldassija Galupija ("Buranello"), ki jim je besedilo napisal Carlo Goldoni.

Ne glede na slovenstvo vrednost teh zgodnjih Goldonijevih del kaže vse, da je bil to prvi Goldoni v italijanskem jeziku v Ljubljani. Tudi v poznejših letih so se v Ljubljani vrstile razne opere, katerim je besedilo napisal Goldoni.

Toda najmanj že leta 1761 so laški komedijanti v Ljubljani uprizorili prvo, danes klasično Goldonijevo delo: "Il nemico delle donne, resto amante della locandiera astuta", ki nam je znana kot "Mirandolina" ali komedija "Pri lepi krčmarici". V naslednjih letih so se te komedije pridružile številne uprizoritve drugih Goldonijevih del v italijanski in tudi v nemščini, ko so začele v Ljubljani gostovati potovalne nemške gledališke družine.

Se pred začetkom poslovanja rednega slovenskega gledališča je prišel Goldoni v slovenščini na oder slovenskih igralskih ljubiteljev v leto 1866, ko so igrali njegovo komedijo "V gostilnici pri postu". Deset let pozneje se ji je že v gledališču Dramatičnega društva pridružila komedija "Sluga dveh gospodov", ki je potem prišla na oder domala vseh slovenskih gledališč. Sledile so ji: "Mirandolina", "Kavarnica", "Zvedave ženske", "Lažnik in zlasti "Le baruffe chiozzotte", ki so v slovenskih predelavi kot "Primorske drake" že zlasti pritegnile številne slovenske gledalce. Goldonija so slovenskemu gledališču posredovali prevajalci, od katerih naj posebej navedemo naslednje: Jakob Zabukovec, Fran Oblik, Davorin Hostnik, Dr. Knaflic, Ciril Debever, Jože Kovič, Ivan Roh, dr. Bratko Kreft, dr. Mirko Rupel, dr. Ni. Ko. Kuret, Janko Moder.

Nedvomno je Goldoni posredno po svojih še danes živih komedijah pomagal oblikovati do neke mere naša domača komedijski izraz, četudi bi bilo težko reči, da je tudi slovenstvo pomagal pri oblikovanju skromnih uspehov slovenskih malostitvenih komediografov. Po resnici pa je treba zapisati, da so njegove najboljše komedije, še preden je naše gledališko občinstvo imelo priložnost videti Goldonijeve komedije v izvrstni sodobni igralski interpretaciji, ki nam jo je pred nedolгим pokazalo eno izmed mlajših gledališč, prele v kulturno solastništvo slovenskega gledališča kakor vsega sveta.

JANKO TRAVEN

PREJELI SMO:

SODOBNA POTA, glasilo Zveze Svobod in prosvetnih društev Slovenije, št. 5, leto II. - 1957, Ljubljana.

SLAVJANE, glasilo Slovenskega komiteja ZSSR, št. 3, maj 1957, Moskva.

Radiobiologija ni šla v korak s fiziko

♦ Atomske nevarnosti pred katerimi je znanost brez moči

zarke "gama", tedaj ti žarki neposredno napadejo tkivo in razne notranje organe. Raven naravne radioaktivnosti, ki ji je človek podvržen vsakodnevno, je stokrat manjša od količine, ki bi mogla povzročiti začetne spremembe v živem organizmu in stotokrat manjša od količine, ki bi mogla povzročiti bolezni. Po nedavnih merjenjih je bilo ugotovljeno, da raven radioaktivnosti narasča, kot posledica jedrskih poskusov.

Merjenje ravni naravne radioaktivnosti ima namen ugotoviti pomen nevarnosti, ki jo povzročajo raven predstavljajo za človeka, kar ni lahka naloga, kajti znanost še ni našla odgovora na nekatera bistvena vprašanja. Fizika je namreč odkrila način sprostitve energije atoma še predno je biologija mogla ugotoviti posledice tega odkritja za človeštvo. Razdalja med napredkom fizike in radiobiologije pa ne bi bila tako tragična, če se ne bi bila atomska energija začela uporabljati v vojaške namene. Sovjetska znanost si prizadeva za uporabo atomske energije v mirolnih namene, pri čemer je odkrila gotova sredstva, ki ščitijo človeka pred izžarevanji. Zaradi tega, miroljubna uporaba atomske energije, ki daje človeku na razpolago ogromne energetske vires, ne predstavlja nobene nevarnosti za njegovo zdravje. Nujno potrebo po preprečitvi možnega povečanja naravne radioaktivnosti narekujejo le imperialistične priprave na atomsko vojno, kajti že sama poskusne eksplozije povečujejo raven naravne radioaktivnosti, ki jo povzročajo zlasti žarki "gama" na površini zemlje, z vsemi škodljivimi posledicami, ki jih znanost vseh še odkrila ni. Toda to ni edina posledica poskusov z atomskim orožjem.

Okuženje s stroncijem-90

Med raznimi jedrskimi delčki ki padejo na zemljo ob atomski eksploziji, so nekateri posebno nevarni, kar traja njihova radioaktivnost zelo dolgo. Zlasti velja to za stroncij-90, ki dvajset let potem ko je padel na zemljo, izgubi šele polovico svoje radioaktivnosti.

Stroncij-90 okužuje vodo in zgornje plasti zemlje. Njegove kemične lastnosti so podobne kalciju, ki je zelo razširjen element, in rastlinstvo, zlasti trava, ga vsrkava kot kalcij. Ta proces predstavlja prvi člen v tako zvanem biološkem ciklu. S travo poišče živina tu di stroncij-90; ta pride potem v kri in mleko živali in z mlekom v človeški organizem, kjer se skupno s kalcijem in drugimi solmi ustali v kosteh, s čimer postanejo kosti radioaktivne.

Znanstveniki so izračunali, da če bi se atomski poskusi prenehali leta 1956, bi okuževanje s stroncijem-90, ki se je do tedaj nakopil v stratosferi, dalje narasčalo do leta 1968. Po tem letu bi se visoka raven okuževanja ohranila nadaljnjih 15 let in bi se potem postopoma zmanjševala. Toda poskusi niso prenehali leta 1956 in zato so angleški znanstveniki vzeli v poštev primer, da bi se sedanji ritem poskusov nadaljeval za nedoločen čas. V tem primeru, bi okuževanje s stroncijem-90 preseglo za 25 krat sedanjo naravno raven. Iz tega izhaja, da bi nevarnost prodiranja stroncija-90 v človeško telo, ki je zaenkrat še neznatna, postala v bodočnosti stvarna. Stroncij-90, bi z delčki "beta", ki bi jih izžareval v kostnem tkivu, povzročal nevarna kostna obolenja, zlasti raka.

To so glavne spremembe okoliščin, ki bi nastale na našem planetu kot rezultat atomskih poskusov. Jedrska energija, ki nudi neomejene koristi človeštvu, se je spremenila v potencialno nevarnost za sedanje in bodoča pokolenja. Splošno je že priznano, da so poskusi z jedrskim orožjem škodljivi človeštvu. Evo zakaj jih je treba ukiniti in čimprej ho to storjeno, tem bolje bo.

ALEKSEJ LEBEDINSKI

Radioaktivna nevarnost

Ugotovljeno je bilo, da zavisi raven naravne radioaktivnosti od raznih vrst izžarevanj, od katerih sta dve — žarki "gama" in izžarevanje "beta" (delčki beta) — najbolj zanimivi. Žarki "gama" prodirajo od zunaj v vse dele telesa in ga tako, rekoč prebodejo, dočim delčki "beta", ki so elektroni, prodrejo le par milimetrov v tkivo in se tam ustavijo. Če pa prodrejo v telo snovi, ki izžarevajo

ČAROVNIK KRABAT

LUŽIŠKO-SRBSKA PRIPOVEDKA

Je zletela lastavica na prosto. Vol je bil izginil. Mladi Krabat je bil prej doma, ko njegov oče.

Denar, ki so ga bili prejeli za vola, je kmalu pošel. Krabat se je izpremenil v konja in njegov oče ga je peljal na sejm. Kupil je neke bradat moški, ki mu pa ni hotel pustiti udele. Skočil je na konja in oddiral v velikem zalopu. Ta moški je bil mlinar, ki je bil Krabata naučil čarovnije. Kako je zbadal konja z ostrigami! Kako ga je tepel z bičem! Jahal je naravnost h hovaču in mu ukazal, naj pribije konju štiri žareče podkve.

Krabat je šepetal kovankemu vajencu na uho: "Potegni mi udo čez levo uho!" Ta je ubogal in trlilil. Je zletel skrajnan čez nebo. Za njim je planil kralju. Skrajnanek se je vrzel v vodnjak — in že se je igrala ribica v vodi. Neka deklica je pravkar zajemala vodo — riba se je približala njeni roki in že se je svetil zlat prstan na njenem lepem prstu...

Deklica se je približal prijazen starec: "Prodaj mi ta zlat prstan! Mnogo, mnogo denarja ti dam zanj!" Srečna deklica ga ni hotela dati. Šla je v hišo, da bi nakrnila kokoši. Toda z okroglimi zrnji je zdrlil tudi njen prstan na tla in se spremenil v zrno. Pristopil je ponosen petelin, ki je hotel zobati zrna. Tu je poskočilo zrnce — Krabat se izpremenilo v lisico, ki je zgrabila petelina naglo ko blisk in ga raztrgala. Petelin je bil mlinar, ki je na ta način končal.

Nato je šel Krabat zopet domov in živel kot svinjski pastir. Ko je nekdo sedel ob svoji čredi, se je pripeljal mimo kralj Avgust Močni. Tedaj so se dvignile vse svinje hkrati, stale na zadnjih nogah ravne ko sveča in izkazovale kralju čast ko vojaki.

Iz skled pa so skakali pečni piščanci ko žabe. Za kazen so Krabata poslali domov.

V tistih časih je bila navada, da so fante lovili in jih s silo obklesali v vojaško suknjo. Nekoč so prišli v Krabatovo rojstvo vsa nepričakovano saski vojaški lovci. Obkolili so hišo, polovili fante in jih vlekli v Drazdane. Med njimi je bil tudi Krabat. Prideljen je bil Drazdanskim pešcem.

Začela je tudi vojna s Turki. Krabat je moral oditi z drugimi vojaki nad pešane. Turki pa so bili ujeti njihovega kralja. Generali so stali žalostni v krogu in se posvetovali, kako bi rešili svojega gospodarja. Oglasil se je Krabat:

"Dajte mi konja in kralj bo rešen."

Dali so mu konja. Krabat je jeznil nekaj časa po zemlji, nato se je dvignil v zrak, da je bil nazadnje videti le še kot črna pika.

Prišel je v turški tabor. Ostal je vsem skrit, le kralju ne. Ta je začuden pogledal svojega pešca v dolgih škricih in z mušketo v rokah, spoznal ga je:

"Ti si, Krabat!"

"Naglo, veličanstvo. Držite se me trdno za škrice in nič se ne bojte!"

Kralj je zgrabil Krabata za škrice, ta se je dvignil v zrak. Slo je ko blisk. Turki so debelo gledali.

"Kje je naš čarovnik? Ta ju mora zasledovati."

To se je tudi zgodilo.

Čez nekaj časa je vprašal Krabat, ki se ni ozrl, kralja, če kdo hiti za njima.

"Da, velik črn ptič."

Krabat je pričaral temne oblake za seboj in vprašal znova, če jima kdo sledi.

"Da," je odgovoril kralj. "Že zopet vidim črnega ptiča."

"Održite od vaše suknje zlat gumb, dajte mi ga!"

Krabat je nabasal z gumbom mušketo, položil cev na ramo in ustrelil za hrbet, ne da bi se ozrl. Tedaj je ptič izginil. Njegov smrtni krik se je razlegal pod nebom. Krabat ga je

slisal in zajokal.

"Kaj le žalosti?" ga je vprašal kralj.

"Najboljšega prijatelja sem ustrelil," je tožil Krabat. "Po njegovem smrtnem krik sem ga spoznal. Hkrati sva se učila pri istem mojstru. Večno je pogubljen, ker je umrl pri izvrševanju svojega poklica."

Letela sta dalje in dalje. Srečno sta dosegla vojaško taborniško...

Kralj je rabil med vojno še enkrat Krabatovo črno umetnost. Ko se je sultan posvetoval s svojimi generali sta lazila Krabat in kralj izpremenjena v dve muhi po skledah in vse slisala.

Po končani vojni je ponujal kralj Krabatu velike vsote denarja. Ta ni hotel ničesar vzeti. Le neko posestvo si je izbral. "Dobro," je dejal kralj, "naj bo tvoje za vedno." Tako je postal Krabat posestnik.

Kralja je obiskoval zelo pogosto, ta je rad poslušal njegove svete. Nekoč je povedalo Krabatu čarovniško zrcalo, da hočejo kralja zastrupiti. Vpregel je konja in dirjal skozi noč naglo ko veter, da bi ne prišel prepozno. Kralj je držal strupeno piščalo v rokah, ko je planil Krabat v sobano. "Ne pijte!" Popiti je moral točaj, ki se je zgrudil mrtve na tla.

Krabat je napravil še mnogo čarovnij. Vse je obrnil v to, da je pomagal revnim. Tako je postal dobrotnik. Izbojčeval je zemljo, sušil močvirja, ki povzročajo mrzlico, napajal posušene njive, izpreminjal točo v puh. Ko se mu je blizala smrt, je razdelil svoje posestvo med kočarje. Njegov sluga je potopil čarovniško knjigo v mlaki. Pri tem je voda zašumela in zavrela, se dvignila za moža visoko, grmovje na bregu pa je začelo goriti.

Ko je Krabat umiral, so bili vsi sosedežni hrabri pred njegovo hišo. Iz mrtvaške sobe je bilo slišati lužiško žalobno pesem, Krabat je preminil. Na slemenu hiše se je zabelstel srčno bel lahod. Krabat je bil rešen. Njegova duša je zletela v nebo.

Govor tov. Togliattija

(Nadaljevanje z 2. strani)

tujejo življenjskim normam komunistične partije. Potem ko je po dveh, treh ali več letih zaviral iskanje, izdelovanje in uveljavljanje nove politične linije, je končno skušala prevrniti politično linijo partije in zamenjati vodstvo, ki je izšlo iz XX. kongresa. Tak napad je bilo treba odbiti in mi smo veseli, da je bil odbit s soglasnostjo CK Komunistične partije Sovjetske zveze, kateremu izražamo vso solidarnost italijanskih komunistov.

Spričo resnosti napada nismo presenečeni nad ostrino polemike, ki je sledila sprejetim odločitvam. Zavedamo se, da ta ostrina ne krši veljavnosti revolucionarne in socialistične zakonitosti in povrnitve k leninističnim normam delovanja partije, ki so izšle iz XX. kongresa. Prepričamo tropu naših nasprotnikov, da govorci o procesih in o drugih stvareh, ki jim ugajajo. Mi čujemo odločen pomen dejstva, da se je v CK KP SZ razpravljalo, da se ni diskusija spreminjala v procese, ki jih dano, zlasti pa po XX. kongresu, ni bilo razumel in jim ne bi nudil nobene podpore.

Mi potrebujemo ideološke in politične jasnosti in odločnosti in to se da doseči z diskusijami s pritegnitvijo k diskusiji vse partije in vsega ljudstva.

Izkušnja zadnjih let je dokazala, da tudi po največjih afimacijah in zmagah socializma, lahko nastopijo in nastopajo neprestano novi problemi. Pojavljajo se, kot pravijo kitajski tovarši, nasprotja med ljudstvom, med ljudstvom in njegovimi voditelji in nasprotja nastajajo tudi med voditelji pri spoznavanju in reševanju novih problemov. Pri tem ne služijo zastarele sheme, ne služijo niti zatiranja in administrativni ukrepi.

Vse komunistično gibanje je danes zainteresirano pri reševanju tega problema. Rešujoč te probleme, moramo dokazati vsemu svetu, kako se v socialističnih družbah realizira večja enotnost z izginotjem razredov, in kako se istočasno razvijajo in izpopolnjujejo stare metode tradicionalne demokracije, potem aktivne udeležbe velikih delavskih množic v diskusiji in pri reševanju najboljših težkih problemov gospodarskega razvoja in politične organizacije.

Velika diskusija, ki je bila v SZ v zvezi s reformo industrijskega vodstva, katere se je udeležil ves delavski razred in ves ljudstvo, je bila velik vzgled, ki je vreden globokega študija. Sovjetski delavci, ki so se udeležili te diskusije niso mogli in ne morejo ne odobravati ukrepov, ki so bili sprejeti proti tistim, ki bi bili zdeli, da bi se stvari vrnila na staro, k škodljivim in obsojnim metodam.

Linija VIII. kongresa

Toda nas zanima predvsem uveljavitev politične linije VIII. kongresa naše partije v Italiji. Pri nas je bila ta linija sprejeta s soglasno in po kongresu je bila ta linija deležna odobravanja vse partije. Se tovarši socialisti so dali svoj doprinos pri obdelovanju te linije.

Partija je odločno zavrnila napade na njeno enotnost, do katerih je prišlo po kongresu in se je resila onih, ki so imeli namen po povleči nazaj in ustvariti zmedo v njenih vrstah. Opravljeno je veliko delo pomlajevanja naših kadrov na vodilnih mestih. Vodilni organi, ki so izšli iz kongresa, so se z veliko vnemo lotili dela za določitev živga in trajnega stika med vodstvom partije in periferijami organizacijami, kar je zamenjalo in izboljšalo odnose, ki so obstajali prej, to je odnose preko deželnih sekretariatov.

Toda, ali danes lahko rečemo, da obstaja popolna enotnost v vsej partiji, v vrstah kadrov, v vrstah članov, ne samo glede odobravanja, temveč v prepričanju in pri delovanju za uveljavitev linije XX. kongresa? Ne bi hotel biti črnogled, toda prepričan sem, da take enotnosti še ni, odnosno to nje še ni prišlo v taki meri, da bi bili lahko zadovoljni in ki bi zagotovila potrebne uspehe.

Ali lahko rečemo, da je bila v polni meri uveljavljena linija našega kongresa — tako kot je bila formulirana na VIII. kongresu — s strani vseh kadrov in vseh članov partije? Grešili bi, ako bi to trdili. Uveljavljanje je v teku, toda ni še v celoti doseženo. In to nam potrjuje primer na Sardiniji.

Nato je tovarš Togliatti go-

voril o odnosih med tovarši in njihov delovanju, s posebnim ozirom na zadnje volitve. Poudaril je, da prav na Sardiniji obstajajo se tovarši, ki se oklepajo maksimalizma, da obstaja še sektarstvo in da ni torej ustvarjena tista vez, ki bi tovarše povezovala s širokimi množicami vseh kategorij.

Nato je tovarš Togliatti poudaril sledeče:

«Obstajata še vedno dve nevarnosti, proti katerim se je treba boriti, to tem bolj, ker se eni in drugi odgovarjajo v bistro na enak način, to je govorci in dokazniki, ki se nanašajo na pot v socializem, in zlasti demokracija, ki jo mi želimo, odpira z borbo množic, z organizacijo, z agitacijami za zahteve, ki se nanašajo na široke vrste delavcev, kmetov in srednjega sloja. Borbo je treba voditi na dveh frontah.

Splošne borbe

Na ideološkem področju se kaže kot glavni sovražnik revizionizem. Ni bilo manifestacij na tem področju, ki bi težile za obrambo sektarških stališč. Vsaj odkritih manifestacij nismo imeli v partiji. Izven nje pa, so ljudje, ki vodijo borbo označujejo staro sektarstvo zaskrbljenostjo z operativno demagogijo. Tudi na tej fronti, in torej v tej smeri, je potrebna budnost in delavnost, zakaj nevarnost prikritega pronicanja stališč, ki se končno prevajajo v malodušnost, pasivnost in razkrajanje o staja, in jo je treba odbiti. V pogledu konkretnega delovanja se vedno obstajajo nesposobni sektorji, ki ovirajo pomladitev in prirast v organizaciji, ki ne dopuščajo nepretrganega večanja množice aktivnosti, razširitev našega delovanja in našega vpliva v vedno nove smeri.

Enotnost partije je treba doseči in jo utrditi s politično borbo za odpravo odpora, nezamevanja, pomanjkljivosti in napak v vseh smereh.

Za tem je tovarš Togliatti govoril o napakah tovarša Giolittija, o tem, kako naj se pravilno revizionistični in maksimalistični odpori, kakor tudi shematični birokratizem, o tem, kako naj se napravijo nadaljnji koraki za odvrtitev novih nevarnosti in o pospešitvi poti v socializem. Dejal je, da se ne sme čakati, da bi prišlo ponovno do takih borb, kot so bile v letih 1952-53, ko je šlo za sleparski zakon in da je potrebno razumeti, da se ne nahajamo v borbi, to je v borbi s spolovinarjem in poljedelskih delavcev, v borbi nekaterih velikih kategorij industrijskih delavcev, v borbi za uresničitev zahtev tistih, ki so bili prizadeti po naravnih neizostah, v borbi za mednarodno pomiritev, za mir, za prenehanje jadrskih poskusov, za preprečitev atomskega orožja in za rešitev človeštva. In v teh borbah je potrebno, je poudaril govornik, da posvetimo posebno pozornost predvsem odnosom z delavskim razredom in borbam delavcev, delu med ženami, mladimi pokolenji in med množicami srednjega sloja. Poudaril je nadalje, kako zgrešeno je mnenje tistih, ki mislijo, da v sedanjem trenutku ne obstajajo možnosti za posamezne in splošne borbe delavskega razreda. Možnosti razvoja velikih borb za obrambo pravice delavcev in za izboljšanje njihovih življenjskih razmer vedno obstajajo. In te borbe je treba povezati z najširšimi plastmi ljudstva. Nato pa je pohvalil delovanje tistih tovaršev, ki delajo na področju za prepoved Juga.

Tovariš Togliatti je zaključil, rekod, da to poročilo še ne vsebuje volilnega programa, toda kljub temu teži za tem, da nakaže smernice za bodoče volitve. Na volitve, je dejal, bo mo šel s programom, ki ga bo izdelala Centralni komitej in Nacionalni svet partije. Ze sedaj pa naj bo jasno, da bomo šli na volitve v znamenju velikih borb za demokracijo in socializem, za mednarodno pomiritev, za mir, za takojšnjo koristi in za pravice delavcev, za napredek in za to, da odbijemo poskuse uvedbe klerikalnega režima, ki si postavljajo za nalogo zaustavitev razvoja italijanske demokracije na poti k socializmu. Tako bodo prihodnje volitve za nas cilj in izhodišče; velike akcije, v kateri smo že udeleženi, in ki bo morala odsej dalje zajeti vedno večji razvoj, izhodišče za novo napredovanje, za katero je naša partija poklicana, da mu nudi vedno večjo podporo.

DOMAČI PROBLEMI IN VESTI

Borba kovinarskih delavcev se zaostruje

Vztrajajmo v zahtevi za ustanovitev proste cone

Stavke in protestna gibanja v CRDA in drugih podjetjih

Pogajanja med sindikalnimi predstavniki in ravnatelstvom CRDA so se prejšnji petek zataknila, ker delodajalci, očitno po navodilih Zveze industrijev, sploh niso razpravljali o zahtevah delavstva. Zaradi tega se je protestno gibanje zaostrilo.

V ponedeljek so od 14. ure dalje stavkali vsi delavci ladjedelnic Sv. Marka in Sv. Roka ter Tovarne strojev. Na poznejših zborovanjih so se delavci dogovorili s svojimi sindikalnimi organizacijami, da bodo gibanje se bolj zaostrili in ne bodo odnehali, dokler delodajalci ne popustijo. Zato so v sredo ponovno stavkali delavci Sv. Marka, v četrtek pa vsi delavci ladjedelnic Sv. Roka in Tovarne strojev pri Sv. Andreju. Stavke so zelo dobro uspele, ker je protestno gibanje enotno; kajti vsi delavci so ogorčeni nad zadržanjem ravnatelja in so zato tem bolj odločni, da svojo borbo čedalje bolj zaostrujejo.

Medtem se je položaj poslabšal tudi v podjetju Sartorio. Tu je ravnateljstvo že 29. junija sprejelo zahteve delavstva, a se vedno neče podpisati pogodbe in uveljaviti sprejetih obveznosti. Nameščenci tega podjetja so tri dni stavkali in

Ob jutrnji poroki z gospodino Albino Pečar, člani PD »Lonjer. Katarina« iskreno čestitajo svojemu blaginju in članu dramske skupine tovarši Danilu Merlaku. Vso srečo v novem zakonskem stanu želi ženinu in nevesti tudi uredništvu našega lista.

V torek, 23. t. m. bo praznoval predsednik PD »Lonjer. Katarina« Ivan Furlan s svojimi življenjsko družino srebrno poroko. Zasluznemu kulturnemu delavcu iskreno čestitajo odbor ter člani pevskega zbora in dramske skupine, žele mu še mnogo let v srečnem zakonskem življenju. Čestitkam se pridružuje uredniški kolektiv »Dela«.

Čestitke

Ob jutrnji poroki z gospodino Albino Pečar, člani PD »Lonjer. Katarina« iskreno čestitajo svojemu blaginju in članu dramske skupine tovarši Danilu Merlaku. Vso srečo v novem zakonskem stanu želi ženinu in nevesti tudi uredništvu našega lista.

V torek, 23. t. m. bo praznoval predsednik PD »Lonjer. Katarina« Ivan Furlan s svojimi življenjsko družino srebrno poroko. Zasluznemu kulturnemu delavcu iskreno čestitajo odbor ter člani pevskega zbora in dramske skupine, žele mu še mnogo let v srečnem zakonskem življenju. Čestitkam se pridružuje uredniški kolektiv »Dela«.

Ob jutrnji poroki z gospodino Albino Pečar, člani PD »Lonjer. Katarina« iskreno čestitajo svojemu blaginju in članu dramske skupine tovarši Danilu Merlaku. Vso srečo v novem zakonskem stanu želi ženinu in nevesti tudi uredništvu našega lista.

Ob jutrnji poroki z gospodino Albino Pečar, člani PD »Lonjer. Katarina« iskreno čestitajo svojemu blaginju in članu dramske skupine tovarši Danilu Merlaku. Vso srečo v novem zakonskem stanu želi ženinu in nevesti tudi uredništvu našega lista.

Ob jutrnji poroki z gospodino Albino Pečar, člani PD »Lonjer. Katarina« iskreno čestitajo svojemu blaginju in članu dramske skupine tovarši Danilu Merlaku. Vso srečo v novem zakonskem stanu želi ženinu in nevesti tudi uredništvu našega lista.

Ob jutrnji poroki z gospodino Albino Pečar, člani PD »Lonjer. Katarina« iskreno čestitajo svojemu blaginju in članu dramske skupine tovarši Danilu Merlaku. Vso srečo v novem zakonskem stanu želi ženinu in nevesti tudi uredništvu našega lista.

Ob jutrnji poroki z gospodino Albino Pečar, člani PD »Lonjer. Katarina« iskreno čestitajo svojemu blaginju in članu dramske skupine tovarši Danilu Merlaku. Vso srečo v novem zakonskem stanu želi ženinu in nevesti tudi uredništvu našega lista.

Ob jutrnji poroki z gospodino Albino Pečar, člani PD »Lonjer. Katarina« iskreno čestitajo svojemu blaginju in članu dramske skupine tovarši Danilu Merlaku. Vso srečo v novem zakonskem stanu želi ženinu in nevesti tudi uredništvu našega lista.

Ob jutrnji poroki z gospodino Albino Pečar, člani PD »Lonjer. Katarina« iskreno čestitajo svojemu blaginju in članu dramske skupine tovarši Danilu Merlaku. Vso srečo v novem zakonskem stanu želi ženinu in nevesti tudi uredništvu našega lista.

Ob jutrnji poroki z gospodino Albino Pečar, člani PD »Lonjer. Katarina« iskreno čestitajo svojemu blaginju in članu dramske skupine tovarši Danilu Merlaku. Vso srečo v novem zakonskem stanu želi ženinu in nevesti tudi uredništvu našega lista.

Ob jutrnji poroki z gospodino Albino Pečar, člani PD »Lonjer. Katarina« iskreno čestitajo svojemu blaginju in članu dramske skupine tovarši Danilu Merlaku. Vso srečo v novem zakonskem stanu želi ženinu in nevesti tudi uredništvu našega lista.

Ob jutrnji poroki z gospodino Albino Pečar, člani PD »Lonjer. Katarina« iskreno čestitajo svojemu blaginju in članu dramske skupine tovarši Danilu Merlaku. Vso srečo v novem zakonskem stanu želi ženinu in nevesti tudi uredništvu našega lista.

Ob jutrnji poroki z gospodino Albino Pečar, člani PD »Lonjer. Katarina« iskreno čestitajo svojemu blaginju in članu dramske skupine tovarši Danilu Merlaku. Vso srečo v novem zakonskem stanu želi ženinu in nevesti tudi uredništvu našega lista.

Ob jutrnji poroki z gospodino Albino Pečar, člani PD »Lonjer. Katarina« iskreno čestitajo svojemu blaginju in članu dramske skupine tovarši Danilu Merlaku. Vso srečo v novem zakonskem stanu želi ženinu in nevesti tudi uredništvu našega lista.

Ob jutrnji poroki z gospodino Albino Pečar, člani PD »Lonjer. Katarina« iskreno čestitajo svojemu blaginju in članu dramske skupine tovarši Danilu Merlaku. Vso srečo v novem zakonskem stanu želi ženinu in nevesti tudi uredništvu našega lista.

Ob jutrnji poroki z gospodino Albino Pečar, člani PD »Lonjer. Katarina« iskreno čestitajo svojemu blaginju in članu dramske skupine tovarši Danilu Merlaku. Vso srečo v novem zakonskem stanu želi ženinu in nevesti tudi uredništvu našega lista.

Ob jutrnji poroki z gospodino Albino Pečar, člani PD »Lonjer. Katarina« iskreno čestitajo svojemu blaginju in članu dramske skupine tovarši Danilu Merlaku. Vso srečo v novem zakonskem stanu želi ženinu in nevesti tudi uredništvu našega lista.

Ob jutrnji poroki z gospodino Albino Pečar, člani PD »Lonjer. Katarina« iskreno čestitajo svojemu blaginju in članu dramske skupine tovarši Danilu Merlaku. Vso srečo v novem zakonskem stanu želi ženinu in nevesti tudi uredništvu našega lista.

Ob jutrnji poroki z gospodino Albino Pečar, člani PD »Lonjer. Katarina« iskreno čestitajo svojemu blaginju in članu dramske skupine tovarši Danilu Merlaku. Vso srečo v novem zakonskem stanu želi ženinu in nevesti tudi uredništvu našega lista.

Ob jutrnji poroki z gospodino Albino Pečar, člani PD »Lonjer. Katarina« iskreno čestitajo svojemu blaginju in članu dramske skupine tovarši Danilu Merlaku. Vso srečo v novem zakonskem stanu želi ženinu in nevesti tudi uredništvu našega lista.

Ob jutrnji poroki z gospodino Albino Pečar, člani PD »Lonjer. Katarina« iskreno čestitajo svojemu blaginju in članu dramske skupine tovarši Danilu Merlaku. Vso srečo v novem zakonskem stanu želi ženinu in nevesti tudi uredništvu našega lista.

Ob jutrnji poroki z gospodino Albino Pečar, člani PD »Lonjer. Katarina« iskreno čestitajo svojemu blaginju in članu dramske skupine tovarši Danilu Merlaku. Vso srečo v novem zakonskem stanu želi ženinu in nevesti tudi uredništvu našega lista.

Ob jutrnji poroki z gospodino Albino Pečar, člani PD »Lonjer. Katarina« iskreno čestitajo svojemu blaginju in članu dramske skupine tovarši Danilu Merlaku. Vso srečo v novem zakonskem stanu želi ženinu in nevesti tudi uredništvu našega lista.

Ob jutrnji poroki z gospodino Albino Pečar, člani PD »Lonjer. Katarina« iskreno čestitajo svojemu blaginju in članu dramske skupine tovarši Danilu Merlaku. Vso srečo v novem zakonskem stanu želi ženinu in nevesti tudi uredništvu našega lista.

Ob jutrnji poroki z gospodino Albino Pečar, člani PD »Lonjer. Katarina« iskreno čestitajo svojemu blaginju in članu dramske skupine tovarši Danilu Merlaku. Vso srečo v novem zakonskem stanu želi ženinu in nevesti tudi uredništvu našega lista.

Ob jutrnji poroki z gospodino Albino Pečar, člani PD »Lonjer. Katarina« iskreno čestitajo svojemu blaginju in članu dramske skupine tovarši Danilu Merlaku. Vso srečo v novem zakonskem stanu želi ženinu in nevesti tudi uredništvu našega lista.

Ob jutrnji poroki z gospodino Albino Pečar, člani PD »Lonjer. Katarina« iskreno čestitajo svojemu blaginju in članu dramske skupine tovarši Danilu Merlaku. Vso srečo v novem zakonskem stanu želi ženinu in nevesti tudi uredništvu našega lista.

Ob jutrnji poroki z gospodino Albino Pečar, člani PD »Lonjer. Katarina« iskreno čestitajo svojemu blaginju in članu dramske skupine tovarši Danilu Merlaku. Vso srečo v novem zakonskem stanu želi ženinu in nevesti tudi uredništvu našega lista.

ZA TEDEEN DNI

Sobota, 20. - Marjeta, C. (zadnji krajeec)
Nedelja, 21. - Danijel, D. Ponedeljek, 22. - Marija dalena
Torek, 23. - Apolinar, B. Sreda, 24. - Kristina, B. Četrtek, 25. - Jakob, R. Petek, 26. - Ana, Nuša

Zgodovinski dnevi

23. 1919 je bila v Ljubljani ustanovljena slovenska verzija.
25. 1943 je padel fašistični žim v Italiji.

RADIO ODDAJE

SOBOTA: 12. Po tržak kolic - 12.55 Kmečka g. 10. Radijska univerza - Oddaja za najmlajše - 13.10. Ček, 2. del. Igrajo Radijskega odra - 21. Te Italiji - 21.55 Dvorak: nija št. 5 v e-molu
NEDELJA: 9. Kmetijska daja - 10. Premos sv. stolnice sv. Justa - 13.30. Sba po željah - 17. Slov zbori - 18.30 Mladina prekofonom - 20.30 Bellini ritanca, opera v 4. delu
PONEDELJEK: 12.55 Vilni prehrani - 12.55. bljene melodije - 18. V Koncert v A-duru - 19.15. dijska univerza - 21. 22. Iz slova književnosti in umetnosti
TOREK: 12. Pisanj 13.10 Glasba po željah - Zdravniški vedež - 20.8. Cankar: »Romantična komedija v 3. dejanju, člani Radijskega odra.«
SREDA: 12. Izvor in okrasnih rastlin - 13.30. ljubljana glasba - 19.15. so nekoč živeli otroci Obletnica tedna - 21.15. sorski-Sostakovič: Izbori: »Boris Godunov«
ČETRTEK: 12. Potovanja Italiji - 18. Berio: »Rom Julija«, simfonija - 19.15. dijska univerza - 21. Dzirana zgodba - Dutillo: »Kateri izmed treh?« zgodba: »Kraljica Paleotokova«. Igrajo člani Radijskega odra - 22. Nove knjige - 22.15. Skladbe - 23. sinja in Piek Manglar
PETEK: 12. Življenjske sode - 13.30 Glasba po - 19.15. Zena in dom - 20.3. stra operna glasba - 21. nost in prireditve v T

Pretekli teden smo spremenili k zadnjemu poskusu domačina Jožeta Furlana. Mož, ki je dosegel častljivo starost 83 let, je bil upokojenec z malo kmetijo. V svoji mladosti, kot pekovski vajenec in pozneje delavec v mestu, je okusil trdost življenja in krutost takratnih gospodarjev, zato se je prerad »pomladni delavski vstaje iz leta 1902 in zahvalno omenjal ajene pridloblitve.

Pevski zbor Salež - Zgonik mu je zapel več žalostnih in to na domu, na pokopališču in v cerkvi. Naj mu bo lahko domača gruda!

Ob tej priliki naj omenimo še splošno zadovoljstvo vseh občanov, da se, ko spremljamo sotrpna na zadnji poti, ne ovira več Prosvetnemu društvu nastopa niti v cerkvi. Mnenja smo, da pride le na ta način spet med občane mir in sožitje.

Z veliko žalostjo zremo na naša skromna, s tolikim trudom in skrbjo obdelana polja. Ko so bila že v zgodnji pomladi oškodovana od slane smo upali, da si bodo razni pridelki vsenome opomogli. Zdaj je pa zaradi čedalje večje suše že vse vnovič porumeno. Z veliko zaskrbljenostjo gledamo v bodočnost in se sprašujemo, bo li poklicane oblasti splošno revnemu krasnemu kmetiču vendarle kaj pomagale v raznih oblikah in zaposlitvi?

VASCAN

Občni zbor Kmet. zadruga

Dne 27. julija 1957 ob 9. uri v sindikalni dvorani (N.C.d.l.) v ul. della Zonta št. 2, I. nad., se bo vršilo prvo sklicanje in 28. julija 1957 ob isti uri in prostoru, v drugem sklicanju, se bo začel izredni občni zbor Kmetijske nabavne in prodajne zadruga s sledečim dnevnim redom: podaljšanje obstoja zadruga in morebitne spremembe zadruga statuta.

Upravni odbor

ZAHVALA

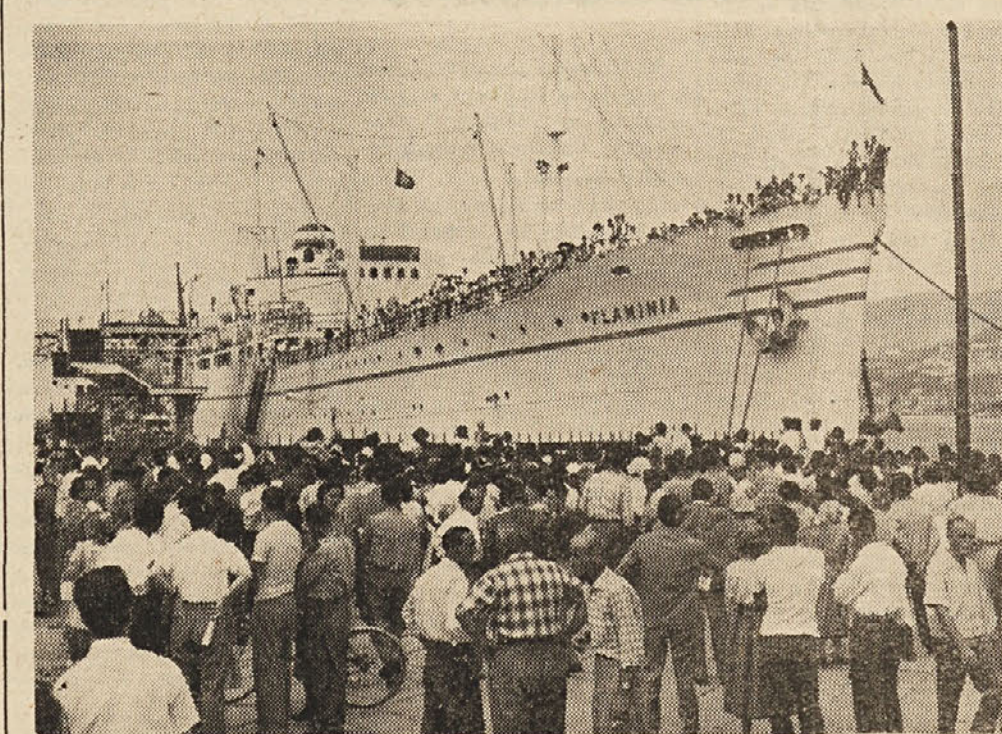
Toplo se zahvaljujemo vsem, ki so nam bili ob težki izgubi našega draga očeta, soproga in

JOŽETA FURLANA

in ga spremili na zadnji življenjski poti. Posebna zahvala č. g. župniku A. Prinčiču, pevskega zbora Salež-Zgonik in darovalcem cvetja.

DRUŽINA FURLAN
Zgonik

Spet odhajajo v Avstralijo

V četrtek je na parniku »Flaminia« odpotovalo med drugimi tudi 130 Tržačanov, ki so se izselili v daljno Avstralijo, ker jim rojstno mesto še vedno ne nudi dovolj zaslužka in gotovosti za bodočnost. To je po daljšem času prva skupina in kaže, da bodo njej sledile še druge skupine tržaških izselencev. Žalostno je, da vidimo odhajati iz našega mesta delovne ljudi, ki si iščejo kruha drugod in ne vedo kaj jih čaka v tujini, kjer se zanje nihče preveč ne briga. To nam dokazuje primer, ki je globoko pretresel vso tržaško javnost. Gre namreč za 26-letnega Blaža Fato s Kolonkova, ki se je v Avstraliji svojčas smrtno ponesrečil in je o njegovi smrti njegova družina zvedela le slučajno, ko ji je neki Avstralijec te dni pisal in izrazil sožalje. Ne avstralijanske oblasti in ne italijansko diplomatsko predstavništvo v Avstraliji niso poskrbeli, da bi uradno obvestili družino. Občinska svetovalka tov. Laura Weiss je s tem v zvezi obiskala župana in ga o tem obvestila. Župan je nemudoma brzojavil na italijanski konzulat v Sidney in vprašal za pojasnila, toda doslej nam še ni znano, če je prejel kakšen odgovor.

Stavljajo v vsedržavnem okviru in se obenem povezujejo s kampanjo za bližnje volitve. Iz tega izhaja posebna važnost kampanje tiska, ki mora imeti za cilj, da vzbudi v javnosti zanimanje za vse aktualne probleme ter mobilizira široke ljudske množice.

V prihodnjih tednih se mora pozornost sekcijske in celice osredotočiti na organizacijsko okrepitev mreže raznašalcev tiska in politično povezavo z njimi, da bi vsak raznašalec postal dober propagandist. Čeprav imamo že precej število raznašalcev, moramo najti še druge, da s tem zmanjšamo trud tistih, ki se že dolgo posvečajo temu delu. Zanimati se moramo, da pri dobimo za širjenje tiska tudi članke ZKM, ki bi sčasoma lahko nadomestili starejše tovarše. Sekcijske se morajo posebno zavzeti tudi v kampanji za pridobivanje naročnikov za revijo »Vie nuove« in vzgojno ideološko revijo »Rinascita« ter novo publikacijo »Le vie del socialismo«, ki je vzbudila že precej zanimanja med tovarši. Sekcije, ki so se stalno resno zanimale za naš tisk, so imele vedno dobre uspehe in jim tudi sedaj ne bo težko, dočim se bodo morale nekatere druge sekcijske, zlasti na podeželju, ki so nekoliko zanemarile to vprašanje, malo bolj organizacijsko

Po 30 mesecih se je začel proces Trevisan

V ponedeljek se je pričel na tržaškem porotnem sodišču proces zaradi uboja 37-letnega zlatarja in urarja Giusa Trevisana, njegove zaročenke 20-letne Lidije Ravasini in njene gospodinjske pomočnice 23-letne Pie Edvige Odonci, ki so jih 15. septembra 1946 zjutraj našli v kleti Trevisanove kmečke hiše pri Sv. rneju zve-

zane in ubite s strelnim orožjem. Obtoženi umora so: Bruno Brani, Luciano Rapozet, Sergio Fontanot, Marcello Bellich in Carlo Derin, vsi iz Miljskih hribov. Poleg teh so obtoženi Luciano Mercandel, Giovanni Chennaz, Mario Toffanin (edoten), Dario Brani (ki je sedaj v tujini), Carlo Novell, da so po umoru oropali hišo pri Sv. Jerneju ter da so 26. oktobra 1945 oropali družbo »Italia« v Lloydovi palači. V zvezi s tem, sta Bruno Brani in Rudolf Uršič obtožena, da sta roparjela, kar oba odločno zanikata.

Iz obtožnice, ki je bila prečitana prvi dan je razvidno, da so vsi glavni obtoženci, ki jih dolžijo umora, pred preiskovalnim sodnikom prekalili vse, kar so priznali na policijski trdnji da jim je bilo priznanje izsiljeno z mučenjem. V četrtek se je začelo zasliševanje glavnih obtožencev. Vse jutro je govoril Bruno Brani, ki ga imajo za pobudnika umora, in do najmanjše podrobnosti opisal mučenja, ki jim je bil podvržen na policijski in zaradi katerih si je pozneje skušal v zaporu vzeti življenje.

Boramo pomanjkanja prostora

bono o tem procesu obširneje pisali prihodnjič.